

زن

در ادیان بزرگ جهان

تدوین: جیم هولم و جان بوکر

ترجمه علی غفاری

شرکت چاپ و نشر بین‌المللی
International Publishing Co.

شرکت چاپ و نشر بین‌الملل
وابسته به انتشارات امیرکبیر

تهران، ۱۳۸۴

Holm, Jean

هولم، جین، ۱۹۲۲-م

زن در ادیان بزرگ جهان / تألیف جین هولم و جان بوکر؛ ترجمه علی غفاری. - تهران: مؤسسه انتشارات امیرکبیر، شرکت چاپ و نشر بین الملل، ۱۳۸۴.

ISBN 964 - 304 - 182 - 4

ص ۲۸۸

Women in religion

عنوان اصلی:

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه به صورت زیرنویس.

۱. زنان و دین. ۲. دین. الف. بوکر، جان وستردیل، ۱۹۳۵-م.

Bowker, John Wester Dale ب. غفاری، علی، مترجم. ج. مؤسسه

انتشارات امیرکبیر، شرکت چاپ و نشر بین الملل، د. عنوان.

۲۰۰ / ۸۲

BP ۴۵۸ / ۹۹ ز ۹

۱۳۸۴

م ۸۴-۵۹۶۰

کتابخانه ملی ایران

زن در ادیان بزرگ جهان

تألیف

جین هولم و جان بوکر

ترجمه

علی غفاری

ویرایش

غلامرضا بیات

ناشر

شرکت چاپ و نشر بین الملل وابسته به مؤسسه انتشارات امیرکبیر

نوبت چاپ اول - بهار ۱۳۸۴

چاپ و صحافی چاپخانه سپهر

شمارگان ۳۰۰ نسخه

قیمت ۱۷۰۰ ریال

ISBN 964 - 304 - 182 - 4

شابک ۹۶۴-۳۰۴-۱۸۲-۴

حق چاپ محفوظ است

E. Mail: intipub @ amir- Kabir. Com
WWW. Intipub. Com

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۹	مقدمه مترجم
۱۱	معرفی نویسندگان مقالات
۱۵	پیش‌گفتار
۲۰	روابط جنسی
۲۴	نشانه‌های امید
۲۵	برخلاف جریان
۲۶	نهضت‌های زنان
۳۳	بودیسم
۳۴	تعلیمات اصلی آیین بودا
۳۶	زن در دوره بودیسم کهن هندی
۴۳	زن در بودیسم مهاییانا
۵۰	زنان در بودیسم و جرایانا
۵۹	خلاصه‌ای از نگرش سنتی بودیسم به زن
۶۱	زن در بودیسم خارج از هندوستان
۶۹	وضعیت حال حاضر زنان در مذهب بودیسم
۷۵	مسئله مسیحیت
۷۸	زن به عنوان جزئی از هدف آفرینش

۹۱	مقبولیت تجرّد
۹۲	اسن‌ها
۱۰۲	مکتب مریم باکره
۱۰۹	زن دیگر و زنانی دیگر
۱۱۴	زنان در مقام کشیش کلیسا
۱۱۷	هندوئیسم
۱۱۷	زنان در ادبیات شروتی (۵۰۰ - ۱۵۰۰ قبل از میلاد)
۱۱۸	وداها
۱۲۰	برهمن‌ها
۱۲۱	آران‌یاکاها و اوپانشادها
۱۲۳	زن در افسانه‌ها
۱۲۴	سیتا
۱۲۶	ساویتری
۱۲۷	درویدی
۱۲۹	پیروی از رسوم و عقاید
۱۳۰	زنان در آیین باکتی
۱۳۳	زنان عابد در آیین شایویت
۱۳۳	زنان قدیسه عصر مدرن
۱۳۴	زنان در کتابهای قانون
۱۳۵	عقیده‌ای دوگانه نسبت به زنان
۱۳۶	آزادی زن و ارزش او برای شوهر و خانواده‌اش
۱۳۸	الهی‌های مقدس
۱۴۳	زن در هندوئیسم مدرن
۱۴۷	ساتی
۱۴۸	بعد مذهبی ساتی
۱۴۹	زنان بیوه
۱۵۰	ازدواج زنان بیوه
۱۵۱	دواداسی‌ها

۱۵۲	زنان در اجرای مراسم مذهبی
۱۵۵	اسلام
۱۵۷	زنان در شکل‌پذیری اسلام
۱۶۱	دو نمونه از زنان پارسا در اسلام
۱۶۳	ماهیت قوانین اسلام
۱۶۷	جنین خفته و قتل با افتخار: سنت در مقابل قانون رایج
۱۶۹	علما و روابط جنسی در اسلام
۱۷۵	ازدواج و طلاق
۱۸۳	والدین و کودکان
۱۸۵	نتیجه
۱۸۹	یهودیت
۱۹۰	کتاب مقدس یهودیان
۱۹۱	ادبیات عهد عتیق و عهد جدید
۱۹۳	یهودیان خاخام (رئی)
۱۹۷	آزادی فعالیت مذهبی یهودیان
۱۹۸	تولد کودک
۲۰۰	تحصیل
۲۰۵	ازدواج
۲۰۵	خانه
۲۰۶	تک‌همسری و چندهمسری
۲۰۷	زندگی خانوادگی
۲۰۸	یوم (ازدواج مرد با زن برادر متوفای خود)
۲۰۹	تکامل و تحول در احکام ازدواج
۲۱۱	عفت و حیا
۲۱۲	روابط جنسی و نیتا (احکام حیض)
۲۱۵	باکره بودن و انتخاب همسر
۲۱۶	مراسم ازدواج
۲۱۸	زنان و کار

۲۱۹	طلاق و آگونا.....
۲۲۱	کنیسه، عبادت و فرامین.....
۲۲۷	سیکھیزم.....
۲۳۲	زندگی خانوادگی.....
۲۳۶	نک‌همسری.....
۲۳۷	وفاداری در زندگی زناشویی.....
۲۳۹	ازدواج زنان بیوه.....
۲۳۹	پرده‌نشینی.....
۲۴۰	کشتن نوزادان دختر.....
۲۴۰	مهریه.....
۲۴۲	کمک‌های زنان در مذهب.....
۲۵۳	ادیان چینی.....
۲۵۵	روابط جنسی و باروری؛ پاکی و خطر.....
۲۵۷	محرومیت و در حاشیه ماندن زنان.....
۲۶۱	نقش زنان در اجرای مراسم مذهبی.....
۲۶۳	نیروهای بین و جایگاه مادر در دوران اولیهٔ تاوانیسم.....
۲۶۷	ادیان ژاپنی.....
۲۶۸	مذهب سازمان‌یافته.....
۲۷۱	بودیسم در ژاپن.....
۲۷۵	مذهبهای نوظهور.....
۲۷۶	مذهب خانوادگی و عامیانه.....
۲۸۹	فهرست اعلام.....

مقدمه مترجم

اهمیت دین و مذهب به عنوان جهت‌دهنده زندگی انسان انکارپذیر نیست؛ تاریخ نشان داده است که گزینش صحیح یا اشتباه یک مسلک فکری و عمل به آن، نتایج سرنوشت‌سازی در بردارد. دین یک برنامه زندگی است، پس نباید انتظار داشته باشیم که موضوع آن فقط امور معنوی و انتزاعی باشد. سعادت و شقاوت آدمی در متن زندگی و روابط او با دیگران رقم می‌خورد. کیفیت رابطه ما بسته به این است که حقوق و جایگاه فردی و اجتماعی خود و دیگران را چگونه ارزیابی کنیم. ما می‌دانیم که بین مرد و زن برای ایجاد رابطه، کشش غریزی وجود دارد، اما نمی‌توان جایگاه و روابط مرد و زن را با معیار غریزه سنجید. از این رو، انسان همواره در تلاش بوده تا هم با تعقل و تجربه و هم با نگرش به ادیان و نحله‌های فکری، شأن وجودی و حقوقی خویش را باز نماید؛ و در این روند زن به عنوان نیمی از آفرینش انسان، مستثنا نبوده است.

اگرچه این کتاب قصد توصیف ادیان و مقایسه آنها را ندارد، اما در آغاز هر فصل توضیح مختصری از هر دین ارائه شده است تا خواننده با اصول آن دین بیگانه نباشد. باخواندن این کتاب با دیدگاه بنیان‌گذاران و پیروان هر دین نسبت به زن آشنا می‌شویم و نیز در می‌یابیم که اعتقادات

عرف جامعه هر عصر تا چه حد با آموزشهای بکر آن دین مشابهت یا مغایرت دارد.

نویسندگان این کتاب، جین هولم و جان بوکر، برای تألیف این مجموعه از منابع مختلف و نظریات اساتید و صاحب نظران هر دین، که بجز استوارت مک فارلن و خود جان بوکر همگی زن هستند، بهره برده اند.

از هر دین احکام و اعتقادات آن هم عنوان شده است تا لااقل از نظر کلی مشخص شود که جایگاه و وظایف زن در هر مذهب چگونه است. البته باید اعتراف کنم که این نظریات در برخی موضوعات آن قدر کلی بوده است که بناچار برای درک و ترجمه بهتر مطالب، یا به متخصصان و دانشمندان آن دین رجوع کرده ام یا از دایرةالمعارف های متعدد، بخصوص در تحقیق ادیان غیرالهی، بهره برده ام.

اما در مورد اسلام، که از نظر ما مسلمانان آخرین و کاملترین دین الهی است، در مورد زن احکام مفصلی دارد که هر کدام بحثی جداگانه می طلبد. لیلا بدوی که در نگارش بخش اسلام همکاری داشته، به طور کل دیدگاه اهل تسنن را، که غالب جمعیت مسلمانان را تشکیل می دهند، عنوان کرده است. و باید گفت که علی رغم اشاراتی که در این بخش به آیات قرآن و سنت پیامبر شده است، جای احادیث و طرز نگرش مذهب شیعه در مورد زن خالی است.

اگرچه سعی شده است ترجمه این کتاب، مخصوصاً در مورد جایگزینی اصطلاحات دینی، تلفظ کلمات و پاورقی های اضافی، با تمام دقت و تحقیقات لازم انجام شود، اما خود را از نظریات اهل فن بی نیاز نمی دانم.